

Journal of Linguistics

Dilbilim Dergisi

ISSUE SAYI 41
YEAR YIL 2023

Dizinler / Indexing and Abstracting

SOBIAD

Index Islamicus Online

Academic Journals Index-Ajindex

MLA International Bibliography

MELA-Middle East Librarians Association

EBSCO Communication Source

EBSCO Central & Eastern European Academic Source

Sahibi / Owner

Prof. Dr. Sevtap KADIOĞLU
İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İstanbul, Türkiye
Istanbul University, Faculty of Letters, İstanbul, Türkiye

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Responsible Manager

Doç. Dr. Mehmet GÜRLEK
İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İstanbul, Türkiye
Istanbul University, Faculty of Letters, İstanbul, Türkiye

Yazışma Adresi / Correspondence Address

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilimi Bölümü
Ordu Cad. No: 6, Laleli, Fatih 34459, İstanbul, Türkiye
Telefon / Phone: +90 (212) 455 57 00 / 15960
E-mail: jol@istanbul.edu.tr
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/iudilbilim>

Yayıncı / Publisher

İstanbul Üniversitesi Yayınevi / Istanbul University Press
İstanbul Üniversitesi Merkez Kampüsü, 34452 Beyazıt,
Fatih / İstanbul, Türkiye
Telefon / Phone: +90 (212) 440 00 00

Dergide yer alan yazılardan ve aktarılan görüşlerden yazarlar sorumludur.
Authors bear responsibility for the content of their published articles.

Yayın dili Türkçe, İngilizce ve Fransızca'dır.
The publication languages of the journal are Turkish, English and French.

Nisan ve Ekim aylarında, yılda iki sayı olarak yayımlanan uluslararası, hakemli, açık erişimli ve bilimsel bir dergidir.
This is a scholarly, international, peer-reviewed and open-access journal published biannually in April and October.

DERGİ YAZI KURULU / EDITORIAL MANAGEMENT BOARD

Baş Editör / Editor-in-Chief

Prof. Dr. Hayati Develi – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilimi Bölümü, İstanbul, Türkiye – develi@istanbul.edu.tr

Baş Editör Yardımcısı / Co-Editor-in-Chief

Doç. Dr. Murat Elmalı – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilimi Bölümü, İstanbul, Türkiye – [melmal@istanbul.edu.tr](mailto:melmali@istanbul.edu.tr)

Yazı Kurulu Üyeleri / Editorial Management Board Members

Prof. Dr. Hayati DEVELİ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilimi Bölümü, İstanbul, Türkiye – develi@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Nedret KILIÇERİ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, İstanbul, Türkiye
– nedret.oztokat@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Nurcan DELEN KARAAĞAÇ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, İstanbul, Türkiye
– nurcan.karaagac@istanbul.edu.tr

Doç. Dr. Murat ELMALI – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilimi Bölümü, İstanbul, Türkiye – [melmal@istanbul.edu.tr](mailto:melmali@istanbul.edu.tr)

Doç. Dr. Mehmet GÜRLEK – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilimi Bölümü, İstanbul, Türkiye
– mehmet.gurlek@istanbul.edu.tr

Alan Editörü / Section Editor

Doç. Dr. Murat Elmalı – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilimi Bölümü, İstanbul, Türkiye – [melmal@istanbul.edu.tr](mailto:melmali@istanbul.edu.tr)

Editöryal Asistan / Editorial Assistant

Arş. Gör. Abdullah TOPRAKSOY – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilimi Bölümü, İstanbul, Türkiye
– abdullah.topraksoy@istanbul.edu.tr

Dil Editörleri / Language Editors

Elizabeth Mary EARL – İstanbul University, Department of Foreign Languages, İstanbul, Türkiye – elizabeth.earl@istanbul.edu.tr

Alan James NEWSON – İstanbul University, Department of Foreign Languages, İstanbul, Türkiye – alan.newson@istanbul.edu.tr

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Anaid DONABÉDIAN – Institut National des Langues et Civilisations Orientales, Laboratoire Structure et Dynamique des Langues, Paris, Fransa – adonadebian@inalco.fr

Prof. Dr. Hayati DEVELİ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilimi Bölümü, İstanbul, Türkiye – develi@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Heather NEWELL – Université du Québec à Montréal, Faculty of Social Sciences, Department of Linguistics, Montreal, Kanada – newell.heather@uqam.ca

Prof. Dr. İclâl ERGENÇ – Ankara Üniversitesi, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, Dilbilim Bölümü, Ankara, Türkiye – iergenc@humanity.ankara.edu.tr

Prof. Dr. Eva A. CSATO – Uppsala University, Faculty of Languages, Department of Linguistics and Philology, Uppsala, İsveç – eva.csato@lingfil.uu.se

Prof. Dr. Kâmil İŞERİ – Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilimi Bölümü, İzmir, Türkiye – kamil.iseri@deu.edu.tr

Prof. Dr. Nedret KILIÇERİ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, İstanbul, Türkiye – nedret.oztokat@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Nurcan DELEN KARAAĞAÇ – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, İstanbul, Türkiye – nurcan.karaagac@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Selçuk İŞSEVER – Ankara Üniversitesi, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, Dilbilim Bölümü, Ankara, Türkiye – issever@humanity.ankara.edu.tr

Prof. Dr. Şigaru YAMADA – Tokyo University, Tokyo, Japonya

Prof. Dr. Yeşim AKSAN – Mersin Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dilbilimi Bölümü, Mersin, Türkiye – yaksan@mersin.edu.tr

Doç. Dr. Murat ELMALI – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilimi Bölümü, İstanbul, Türkiye – melmali@istanbul.edu.tr

Doç. Dr. Soner AKŞEHİRLİ – Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, İzmir, Türkiye – soner.aksehirlir@ege.edu.tr

Dr. Stefano CANALIS – Boğaziçi Üniversitesi, Faculty of Arts and Sciences, Department of Linguistics, İstanbul, Türkiye – stefano.canalis@boun.edu.tr

Doç. Dr. Thomas SCHOENEMANN – Indiana University, College of Arts and Sciences, Department of Anthropology, Indiana, ABD – toms@indiana.edu

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Araştırma Makaleleri / Research Articles

It's No Laughing Matter: Translating Lingua-Cultural Humour in *Asterix in Britain* into Sinhala
Samanthi JAYAWARDENA 1

Dil-Düşünce İlişkisi Bağlamında Eski Uygurcada Kullanılan Sanskritçe Sözcüklerin Türk
Düşünce Şekline Yansıması
*Reflection of Sanskrit Words Used in the Old Uighuran Language on the Context of the Language-
Thought of Turkish Thought*
Emel TOPÇU 15

Word Formation in Esperanto: Derivation
Esperanto'da Söz Yapımı: Türetme
Yunus BİÇER 53

Collocation en linguistique textuelle à travers la *Vision féminine d'un voyageur au XIXe siècle en
Orient: Le cas de Joseph Reinach*
*Collocation in Text Linguistics Through the Feminine Vision of a Traveler in the 19th-Century
Orient: The Case of Joseph Reinach*
Osman Tayfun FAKİROĞLU 87

Derleme Makalesi / Review Article

Çağdaş Türkçe Sözdizimi Araştırmalarında Geleneksel Paradigma
Traditional Paradigm in Contemporary Turkish Syntax Research
Timur AYDIN 99

Editörden

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dilbilimi Bölümü tarafından yayımlanan Dilbilim Dergisi hem kuramsal hem de uygulamalı dilbilim alanlarında önemli konuları ele alan makalelerle 41. sayısında siz değerli okurlarımızla buluşuyor. Bu sayımızda yer alan çalışmalar, dilbilim dünyasına yeni perspektifler sunarak alandaki bilgi birikimine katkıda bulunmayı amaçlıyor.

Derginin bu sayısında dilbilimin çeşitli alanlarını esas alan dört araştırma makalesi, bir derleme makalesi yer almaktadır.

“It’s No Laughing Matter: Translating Lingua-Cultural Humour in Asterix in Britain into Sinhala” başlıklı makale, Asterix in Britain adlı animasyon filminin İngilizce dublajından Sinhala dublajına kültürel mizahın nasıl çevrildiğini inceliyor. Çalışma, farklı kültürel öğelerin ve dil oyunlarının çeviri stratejilerini ele alıyor. Sinhala çevirmenlerinin, özgün İngilizce dublajdaki mizahı korumak için kültürel karşılıklar bulmaya çalıştıkları ve bazen de yeni mizah öğeleri yarattıkları görülüyor. Ancak, bazı durumlarda mizahın kaybolduğu, buna karşın telafi stratejilerinin kullanıldığı belirtiliyor.

Dil-Düşünce İlişkisi Bağlamında Eski Uygurcada Kullanılan Sanskritçe Sözcüklerin Türk Düşünce Şekline Yansıması” makalesi, Eski Uygurcada kullanılan Sanskritçe sözcüklerin Türk düşünce şekline nasıl yansıdığını tartışıyor. Çalışma, dil ve düşünce arasındaki ilişkiyi inceleyerek, bu iki dilin etkileşimini ve kültürel aktarımını ele alıyor. Sanskritçeden alınan sözcüklerin, Eski Uygurcada nasıl uyarlandığı ve bu uyarlamanın Türk düşünce yapısına katkı sağladığı vurgulanıyor.

“Esperanto’da Söz Yapımı: Türetme” bölümünde, Esperanto dilinde sözcük türetme süreçlerini ele alan makale, türetme yöntemlerinin dilin yapı ve işleyişindeki rolünü inceliyor. Çalışma, Esperanto'nun dilsel özelliklerini ve sözcük türetme mekanizmalarını analiz ederek, dilin kullanıcıları için nasıl zengin bir sözcük dağarcığı oluşturduğunu açıklıyor.

“Collocation en linguistique textuelle à travers la Vision féminine d’un voyageur au XIXe siècle en Orient: Le cas de Joseph Reinach” başlığı, 19. yüzyılda Doğu’ya seyahat eden Joseph Reinach’ın kadın bakış açısını ve metin dilbiliminde kullandığı eşdizimlilikleri (kollokasyonları) inceliyor. Reinach’ın yazılarında kadın bakış açısının ve dilsel birlikteliklerin nasıl bir araya geldiği, bu dilsel öğelerin onun seyahat anlatılarına nasıl katkı sağladığı tartışılıyor.

Son bölümde ise, “Çağdaş Türkçe Sözdizimi Araştırmalarında Geleneksel Paradigma” başlıklı derleme makalesi, çağdaş Türkçe sözdizimi araştırmalarında geleneksel paradigmaların nasıl ele alındığını ve değerlendirildiğini inceliyor. Makale, Türkçe sözdiziminin geleneksel yaklaşımlarını modern araştırma yöntemleriyle karşılaştırarak, dilbilimsel analizlerin evrimini ve güncel eğilimleri tartışıyor.

Dergimizin 41. sayısına katkıda bulunan değerli araştırmacılara, makaleleri titizlikle değerlendirerek bilimsel süreçlere katkı sağlayan hakemlerimize ve yayın sürecini başarıyla yöneten Yayın Kuruluna içten teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. Hayati DEVELİ

Editör